

ПЛАСТИЛІНОВІ ПОДОРОЖІ

Вікторія РАГОЗІНА,
канд. пед. наук, провідний науковий співробітник
лабораторії дошкільної освіти і виховання,
Інститут проблем виховання НАПН України

Фантазувати, пізнавати світ і себе, мандрувати в різні куточки Землі, при цьому створюючи справжні пластилінові картини, — всі ці можливості дає дітям авторська методика організації занять з ліплення, представлена нижче. Скористайтеся порадами фахівця і подаруйте своїм вихованцям незабутні враження та безцінний досвід.

Ліплення — один з видів продуктивної діяльності у дитячому садку, в процесі якої діти створюють з пластичних матеріалів об'ємні чи рельєфні образи.

Рельєфи — об'ємні зображення, які лише частково виступають над плоскою поверхнею.

Представимо авторську методику виготовлення рельєфного зображення, розраховану на старших дошкільнят (макети дидактично-ілюстративного матеріалу до методики створено Н. Очеретяною, науковим співробітником лабораторії естетичного виховання та мистецької освіти ІПВ НАПН України). Ця методика поєднується з конструюванням, малюванням та іншими видами ліплення в гуртковій роботі й на заняттях у дошкільних та позашкільних навчальних закладах, центрах дитячої творчості.

Особливість нашої методики полягає в тому, що пластилін різними спеціальними способами повністю або частково наноситься на основу (папір, картон, дерев'яні, керамічні поверхні), на якій попередньо намічено контур зображення або готовий кольоровий малюнок. Дошкільнята його завершують: "розфарбовують" пластиліном, доповнюють зображення рельєфними деталями, декорують і оздоблюють їх.

Усе це дає дітям змогу опанувати й закріпити різні способи роботи з пластиліном і водночас проявити творчість. Можна використовувати природні та штучні допоміжні матеріали (блискітки, пір'їнки, клаптики тканини, пластику тощо).

За допомогою рельєфу можна відтворювати окремі елементи: предмети (яблучка на дереві, пелюстки на квітці), об'єкти (паркан, доріжку), явища (водоспад, листопад), прикрашати деталі зображення (частини будиночка — дах, вікна). Також його можна використовувати як тло картини.

У практичній роботі дошкільники опановують і використовують різні **прийоми ліплення**: розмазування, наліплювання, приліплювання, надавлювання, вдавлювання, а також розкачування пластиліну дерев'яною (пластиковою) качалочкою, вирізування з пластини стекою різних фігур (прямокутника, трикутника тощо), формування з них різних зображень і прикріплення їх до основи, виготовлення різних деталей, примазування і загладжування їх тощо.

Педагог має зосереджувати увагу дітей на якості роботи, показувати прийоми її вдосконалення (як провести різні лінії, зробити отвори, нанести візерунки тощо) за допомогою стек та інших "інструментів": дерев'яних паличок, пластикових гребінців, камінців, мушель. Завдяки такій фактурній обробці поверхні картини з пластиліну ніби "оживають", стають виразнішими образи.

Відомо: у процес образотворення дошкільник вносить елементи свого досвіду з інших сфер діяльності (предметної, мовленнєвої, ігрової), що пояснюється обмеженістю його технічних умінь, які ще не дають змоги в усій повноті реалізувати задум (за В. Мухіною). Тож під час ліплення дитина прагне озвучувати свої дії, спілкуватися з однолітками й дорослим, залучати їх до гри з випленими фігурками, тобто максимально активно проявляти себе у процесі діяльності.